

Karl May:

Zaklad v Srebrnem jezeru.

(Dalje.)

»Najprvo so se spravili nad moje žganje in se ga tako napili, da so bili prej svinjam podobni ko ljudem. In v takem stanju so nas sodili. Streljal sem na vodjo, za strel zaslužim smrt, so zasodili. In ker sem ga udaril v lice, je predlagal, da me bodo do smrti pretepli. Dva sta bila za predlog, tretji proti, pa prodril je. In obsodili so nas vse štiri, da nas bodo do smrti pretepli.

Spravili so nas na dvorišče. Žena je bila prva na vrsti. Privezali so jo k drevesu in bili z gorjačami po njej. Eden se je je le usmilil, dal ji je milostni strel v glavo. Sinova so mi dobesečno do smrti pretepli —. In jaz sem ležal poleg in gledal vse to —. Može, povem vam, tiste minute so trajale celo večnost —!

Nazadnje so se lotili še mene. Privezali so me —. Udarcev nisem čutil —. Bil sem v takem stanju, da človek telesnih bolečin vobče ne občuti. Le to vem, da je zadonel nekje izza koruze svareč vzklik in ker se niso takoj zmenili za njega, je počil strel. In nato sem se onesvestil.

»Ljudje so prišli —?»

»Ljudje —? Ne, eden sam je bil.

Onesvestil sem se, kakor rečeno, in šele pozneje sem zvedel, kako je bilo. Videl me je, da že napol mrtev visim ob drevesu, in zasodil, da mora naglo poseči vmes. Zato je najprvo zaklical in ker se niso zmenili, je ustrelil, pa v zrak. In nato je naglo stopil k rafterjem, eden ga je spoznal in prestrašen kriknil njegovo ime.

Zahrbtno moriti in napadati, to so si upali tisti ljudje, da bi se z njim, z enim samim poskusili, čeprav jih je bilo šest, — za to pa so bili prestrašeni. Komaj da so čuli njegovo ime, so planili in zbežali v gozd.

»Slaven westman je bil, da so se ga zbal?»

»Westman —? Pshaw —! Indijanec je bil!»

Čudili so se.

»Da, Indijanec! Povem vam, ljudje, rdeč človek me je rešil, mene, belega človeka!»

»Eden sam —? In enega samega se je šest rafterjev tako ustrašilo, da so jo kar odkurili —? Ni moglo!»

»Winnetou je bil.»

»Winnetou —? Apač —? Seveda —! Potem ti že verjamemo, da so se ga zbal —!

Pa je bil tistikrat že slaven in znan?»

»Mlad je še bil, pa njegovo ime je že slovelo. In tisti rafter, ki ga je spoznal, ga je najbrž že dobro poznal, pa tako poznal, da se mu ni ljubilo več čakati na njega.

Sicer pa, — kdor je Winnetoua videl le enkrat, tisti ve, kako zaleže že sam njegov nastop.

»In zločinci so mu ušli?»

»Zaenkrat. Ali pa bi bil mar ti naredil drugače? Zasodil je sicer, da imajo slabo vest, ni pa vedel, kaj se je zgodilo. Šele ko so zbežali, je opazil trupla in si seveda dejal, da se je zgodil zločin. In najprvo je moral poskrbeti za mene.

Ko sem se zavedel, je klečal poleg mene, prav kakor usmiljeni Samarijan v svetem pismu. Snel mi je vezi, mi odmašil usta in me preiskal. Nisem občutil bolečin, vstati sem mislil in pohiteti za morilci. Pa ni mi dovolil, spravil me je v koč, kjer sem bil varen pred rafterji, če bi se morebiti vrnili, in odjezdil k sosеду, da mi preskrbi postrežbo. Povedati je treba, da je bilo do soseda trideset milj in da Winnetou nikdar v življenju še ni bil v tistih krajih. Pa našel ga je, čeprav šele zvečer, vso noč so jezdili, drugo jutro je prispel s sosedom in z njegovim hlapcem.

In šele tedaj se je odpravil za morilci. Sam sem medtem pokopal voje drage, naročil sosedu, naj proda moje posestvo, in se pripravil, da odjezdim za rafterji. Razbiti udje so me še boleli, pa še hujše so bile duševne muke, ko sem čakal na Apača. Teden

dni je izostal, pa prišel je. Našel je rafterje, jih opazoval in zalezoval ter zvedel, da pojdejo na Smoky hill river. Videli ga niso, pustil jih je pri miru, maščevanje je bilo moje. In ko se je poslovil, sem vzel puško, zajahal in odjezdil v svet.

Drugo že veste, ali pa si vsaj lahko mislite, kako je bilo. Ne bom vam pripovedoval.

»Nič ne vemo! Pripoveduj, kako je bilo!»

»Sami veste, da mi ni v zabavo —. Na kratko povedano, — zasledoval sem jih, pet sem jih dobil, drugega za drugim, nisem jih postrelil, do smrti sem jih pretepel, prav kakor so mi pretepli ženo in sinova. Šesti, najhujši, tisti, ki jih je vodil, tisti mi je ušel. Rafter je bil in morebiti je še rafter. Zato sem tudi sam šel med rafterje. Upam, da ga bom pri rafterjih še najbolj gotovo našel.

Sedaj pa —.

Stoj —! Kdo pa sta tistale dva —?»

VI.

Nočni boji.

Vsi so planili na noge.

Iz temnega gozda sta se izluščili dve v pisane odeje zaviti postavi. Indijanca sta bila, eden starejši, drugi mlad, še skoraj deček.

Pomirljivo je starejši dvignil roko.

»Ne splašite se! Nisva sovražnika!

Ali delajo tukaj rafterji, ki poznajo Črneга Toma?»

»Tistega seveda poznamo,« je dejal Blenter.

»Šel je, da vam prinese denar?»

»Da. Po izplačilo za les je šel. Črez teden dni se morebiti vrne.

Kaj pa je z njim?»

»Prej bo prišel. Našla sva torej prave ljudi.»

Stopil je bliže.

»Ogenj je prevelik, predaleč sveti! In tiše govorite, čuje se vas po vsem gozdu!»

Odložil je odejo, stopil k ognju, razmetel goreče klade ter jih pogasil in pustil goreti le majhen plamen. Sin mu je pomagal. Vmes je pogledal v kotel in ko je opravil, je enostavno prisedel in dejal:

»Dajte nama kos mesa! Od daleč sva prijezdila in nič še nisva jedla. Lačna sva.»

Rafterji so se začudeni spogledovali. Ogorčeno je vprašal stari Blenter:

»Človek, kaj ti hodi na misel —? Obnašaš se, kot da je tale prostor tvoj —. Niti vprašaš ne, ali smeš prisesti!»

»Nič hudega!« je dejal Indijanec ravnodušno in si rezal meso. »Rdeči človek ni slab človek, dober je! Belokožec bo koj zvedel, da je res dober!»

»Kdo pa si pravzaprav? Prerijski Indijanec nisi —. Tvoja pisana odeja bi dala sklepati, da si iz Nove Mehike —. Si pueblanec?»

Pueblanci so Indijanci Mehike in južnih držav Severne Amerike. Prebivajo v puebljih, ki so v obliki piramid prislónjeni k skalnim stenam ozkih sotesk in nudijo prostora za več sto ljudi. Pueblanci so pohlevni, mirni ljudje, z živinorejo se bavijo in s poljedelstvom, niti od daleč niso tako bojeviti kakor njihovi severni sorodniki. Zdi se, da so potomci starih Aztekov. Ime pueblanec je pravzaprav psotka.

Zato je Indijanec koj ugovarjal:

»Iz Nove Mehike prihajam, pueblanec pa nisem. Poglavar rodu Tonkawa sem, Veliki medved, tale deček pa je moj sin.»

Iznenađeni so pogledali rafterji.

»Kaj, — Veliki medved? Slavní poglavar —?»

In Blenter je pridjal:

»In tale je najbrž Mali medved —?»

»Da!« je pokimal stari.

»Seveda, potem je stvar drugačna! Veliki in Mali medved sta povsod dobrodošla!

Vzemita si mesa in medice, kolikor se vama poljubi, za vse bo dovolj. In ostanita pri nas, dokler vama je všeč!

Kako pa da prideta tako daleč sem na sever?»

(Dalje sledi.)

Brzojavka z 12 tisoč besedami.

Državljan severno-ameriške države Detroit je čutil potrebo, da mora dati predsedniku Zedinjenih držav dobre nasvete glede vladanja. Poslal je predsedniku brzojavko, ki je vsebovala 12.000 besed in je stala prav lepo svoto.

Zbirka škatlic za vžigalice.

Neki Brown iz kraja Frampton na Angleškem je izpopolnil pred kratkem svojo zbirko škatlic za vžigalice na 5000 različnih komandov. Celih 7 let je rabil, da je zbral 1000 škatlic. V zadnjih treh letih se je povzpelo do 4000.

Porast števila duševno bolnih.

Strokovnjaki so ugotovili, da je število duševno bolnih v civiliziranih pokrajinah v zadnjih letih znatno naraslo. V ameriških Združenih državah se je dvignilo število 173 duševno bolnih oseb na 100.000 prebivalcev na 225.

Pes — spremljevalec ognjegasecev.

Oddelek gasilske čete v Njujorku ima psa, kateremu je ime »zamorec«. Pes se je zatekel h gasilec pred 7 leti in je spremljal od tedaj gasilce na vseh pohodih. Tekom 7 let je rešil pes iz gorečih hiš 6 oseb in pred nedavnim iz gorečega stanovanja dve mačici.

Čuvstvo sreče pri človeku.

Pred kratkem so delali poskuse, da bi dognali moč čuvstva sreče pri človeku. Ugotovili so, da je vobče ženski spol manj srečen nego moški. Opazovali so ljudi iz vseh mest in so jih preizkusili na srečo 9000. Od mladih moških je izrazilo 23% željo, da bi sploh ne bili nikdar rojeni; pri mladih deklinah je znašal ta odstotek 30. Pri nekaterih ljudeh se giblje čuvstvo med največjo srečo in nesrečo tekom 8 dni, pri drugih znaša dvig iz najnižjega stanja v položaj najbolj zadovoljnega razpoloženja 3 mesece.